ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 30ής Μαρτίου 2000 *

Στην υπόθεση C-266/97 P,

Coöperatieve Vereniging De Verenigde Bloemenveilingen Aalsmeer BA (VBA), με έδρα το Aalsmeer (Κάτω Χώρες), εκπροσωπούμενη από τον G. van der Wal, δικηγόρο Βρυξελλών, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο A. May, 398, route d'Esch,

αναιρεσείουσα,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως που ασκήθηκε κατά της αποφάσεως την οποία εξέδωσε στις 14 Μαΐου 1997 το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (δεύτερο πενταμελές τμήμα) στην υπόθεση T-77/94, VGB κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1997, σ. II-759), και με την οποία ζητείται η εξαφάνιση της αποφάσεως αυτής,

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι οι

Vereniging van Groothandelaren in Bloemkwekerijproducten (VGB), Florimex BV, Inkoop Service Aalsmeer BV και **M. Verhaar BV**, άπασες με έδρα το Aalsmeer (Κάτω

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

Χώρες), εκπροσωπούμενες από τον J. A. M. P. Keijser, δικηγόρο Nimègue, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο A. Kronshagen, 22, rue Marie-Adélaïde,

προσφεύγουσες πρωτοδίκως,

και η

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον B. J. Drijber, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον C. Gómez de la Cruz, μέλος της ίδιας υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. C. Moitinho de Almeida, πρόεδρο του έκτου τμήματος, προεδρεύοντα του πέμπτου τμήματος, L. Sevón, J.-P. Puissochet, P. Jann (εισηγητή) και M. Wathelet, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: A. Saggio
γραμματέας: L. Hewlett, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις αγορεύσεις των διαδίκων κατά τη συνεδρίαση της 17ης Δεκεμβρίου 1998, κατά την οποία την Coöperatieve Vereniging De Verenigde Bloemenveilingen Aalsmeer BA (VBA) εκπροσώπησε ο G. van der Wal, τις Vereniging van Groothan-

delaren in Bloemkwekerijproducten (VGB), Florimex BV, Inkoop Service Aalsmeer BV και M. Verhaar BV ο J. A. M. P. Keijser και την Επιτροπή ο W. Wils, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 8ης Ιουλίου 1999,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 19 Ιουλίου 1997, η Coöperatieve Vereniging De Verenigde Bloemenveilingen Aalsmeer BA (στο εξής: VBA) άσκησε, δυνάμει του άρθρου 49 του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου, αναίρεση κατά της αποφάσεως του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 14ης Μαΐου 1997, T-77/94, VGB κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1997, σ. II-759, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση), με την οποία το Πρωτοδικείο ακύρωσε την απόφαση της Επιτροπής που περιεχόταν σε επιστολή της 20ής Δεκεμβρίου 1993 (στο εξής: επίδικη απόφαση), με την οποία η Επιτροπή απέρριψε τις καταγγελίες των εταιριών Vereniging van Groothandelaren in Bloemkwekerijproducten (στο εξής: VGB), Florimex BV (στο εξής: Florimex), Inkoop Service Aalsmeer BV (στο εξής: Inkoop Service Aalsmeer) και M. Verhaar BV (στο εξής: Verhaar), σχετικά με τις εμπορικές συμβάσεις τις οποίες είχε συνάψει η VBA με ορισμένους από τους προμηθευτές της.

2 Με χωριστό δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 30 Οκτωβρίου 1997, οι VGB, Florimex, Inkoop Service Aalsmeer και Verhaar άσκησαν ανταναίρεση κατά της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, καθόσον αυτή απέρριπτε τους ισχυρισμούς και τα επιχειρήματά τους σχετικά με την άρνηση της Επιτροπής να δεχθεί τις καταγγελίες τους έναντι των αφορωσών το εμπορικό κέντρο Cultra συμφωνιών τις οποίες είχε συνάψει η VBA με ορισμένους χονδρεμπόρους (στο εξής: συμφωνίες Cultra).

Τα πραγματικά περιστατικά ενώπιον του Πρωτοδικείου

3 Από την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι η VBA είναι συνεταιριστική ένωση ολλανδικού δικαίου, που συγκεντρώνει καλλιεργητές ανθέων και διακοσμητικών φυτών και διοργανώνει, μέσα στον περίβολο των εγκαταστάσεών της στο Aalsmeer (Κάτω Χώρες), δημοπρασίες ανθοκομικών προϊόντων. Μέρος των εγκαταστάσεών της προορίζεται αποκλειστικά προς εκμίσθωση «εμπορικών χώρων», ιδίως σε χονδρεμπόρους κομμένων ανθέων και σε διανομείς φυτών εσωτερικού χώρου, οι οποίοι εξυπηρετούν την άσκηση χονδρικής εμπορίας ανθοκομικών προϊόντων (σκέψη 1).

4 Η VGB είναι ένωση που συγκεντρώνει πολυάριθμους Ολλανδούς χονδρεμπόρους ανθοκομικών προϊόντων, καθώς και χονδρεμπόρους εγκατεστημένους μέσα στον περίβολο της VBA (σκέψη 2).

5 Η Florimex είναι επιχείρηση εμπορίας ανθέων εγκατεστημένη στο Aalsmeer, κοντά στο συγκρότημα της VBA. Εισάγει προϊόντα ανθοκομίας προερχόμενα από κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και από τρίτες χώρες, με σκοπό να τα μεταπωλεί κατά βάση σε χονδρεμπόρους εγκατεστημένους στις Κάτω Χώρες (σκέψη 3).

6 Η Verhaar ασχολείται με το χονδρικό εμπόριο προϊόντων ανθοκομίας και είναι εγκατεστημένη μέσα στον περίβολο της VBA. Η Inkoop Service Aalsmeer είναι θυγατρική της Verhaar εγκατεστημένη στο εμπορικό κέντρο Cultra, μέσα στον περίβολο της VBA (σκέψη 4).

7 Το άρθρο 17 του καταστατικού της VBA υποχρεώνει τα μέλη της να πωλούν μέσω αυτής όλα τα προοριζόμενα προς κατανάλωση προϊόντα που καλλιεργούν στις εγκαταστάσεις τους. Για τις υπηρεσίες που τους παρέχει η VBA, τα μέλη χρεώνονται με δικαιώματα ή προμήθεια («δικαιώματα δημοπρασίας»). Το 1991, τα δικαιώματα αυτά ανήρχοντο σε 5,7 % του προϊόντος της πωλήσεως (σκέψη 5).

8 Μέχρι την 1η Μαΐου 1988, το άρθρο 5, αριθ. 10 και 11, του κανονισμού δημοπρασιών της VBA εμπόδιζε τη χρήση των εγκαταστάσεών της για παραδόσεις, αγορές και πωλήσεις ανθοκομικών προϊόντων πραγματοποιούμενες έξω από τις δικές της δημοπρασίες. Στην πράξη, άδεια της VBA για τη διενέργεια, μέσα στον περίβολό της, εμπορικών πράξεων επί προϊόντων που δεν είχαν περάσει από τις δημοπρασίες της εχορηγείτο μόνο στο πλαίσιο ορισμένων στερεοτύπων συμβάσεων, των αποκαλουμένων «handelsovereenkomsten» (εμπορικών συμβάσεων), ή έναντι καταβολής δικαιωμάτων 10 % (σκέψη 6).

9 Με τις εμπορικές αυτές συμβάσεις, η VBA παρείχε σε ορισμένους διανομείς τη δυνατότητα να πωλούν και να παραδίδουν σε αναγνωρισμένους από την ίδια αγοραστές ορισμένα ανθοκομικά προϊόντα τα οποία είχαν αγοράσει σε άλλες ολλανδικές δημοπρασίες ή κομμένα άνθη προελεύσεως εξωτερικού, έναντι καταβολής σχετικού τέλους (σκέψεις 7 και 8).

10 Κατόπιν καταγγελίας της Florimex, η Επιτροπή εξέδωσε, στις 26 Ιουλίου 1988, την απόφαση 88/491/ΕΟΚ, σχετικά με μια διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 85 της Συνθήκης ΕΟΚ (IV/31.379 — Bloemenveilingen Aalsmeer) (ΕΕ 1988, L 262, σ. 27, στο εξής: απόφαση του 1988) (σκέψη 13).

11 Με το διατακτικό της αποφάσεως του 1988, η Επιτροπή αναγνώρισε, μεταξύ άλλων, ότι οι συναφθείσες από την VBA συμφωνίες — βάσει των οποίων οι εγκατεστημένοι στους χώρους της VBA διανομείς και οι προμηθευτές τους ήσαν υποχρεωμένοι αφενός μεν να διαπραγματεύονται ή να προμηθεύονται ανθοκομικά προϊόντα μη αγορασθέντα μέσω της VBA μόνον κατόπιν αδείας της και με τους όρους που αυτή ορίζει, αφετέρου δε να αποθηκεύουν τέτοια προϊόντα στον περίβολο της VBA μόνον έναντι καταβολής τέλους καθοριζομένου από την VBA — αποτελούσαν παραβάσεις του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ).

12 Διαπίστωσε περαιτέρω ότι τα τέλη που προορίζονταν να αποτρέπουν την κατάχρηση των εγκαταστάσεων της VBA, τα οποία επέβαλλε αυτή στους εγκα-

τεστημένους εντός του περιβόλου της διανομείς, καθώς και οι εμπορικές συμβάσεις που συνάπτονταν μεταξύ της VBA και των διανομέων αυτών, αποτελούσαν επίσης, υπό τη μορφή υπό την οποία κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή, τέτοιου είδους παραβάσεις (σκέψη 14).

13 Από την 1η Μαΐου 1988, η VBA κατάργησε επίσημα τις υποχρεώσεις αγοράς και τους περιορισμούς της ελεύθερης διαθέσεως των εμπορευμάτων, που απέρρεαν από τον κανονισμό δημοπρασιών της, ενώ ταυτόχρονα καθιέρωσε «δικαιώματα χρήσεως» (facilitaire heffing). Η VBA τροποποίησε επίσης το περιεχόμενο των εμπορικών συμβάσεων (σκέψη 15).

14 Τα δικαιώματα χρήσεως εισπράττονται βάσει του αριθμού των παραδιδόμενων μίσχων (κομμένων ανθέων) ή φυτών, επί των παραδόσεων που πραγματοποιούν τρίτοι στους εγκατεστημένους μέσα στον περίβολο της VBA διανομείς. Η VBA καθορίζει το ύψος των δικαιωμάτων βάσει των μέσων ετησίων τιμών του προηγούμενου έτους για καθένα από τα διάφορα ανθοκομικά προϊόντα. Κατά την VBA, εφαρμόζεται ένας συντελεστής 4,3 % περίπου της μέσης ετήσιας τιμής της οικείας κατηγορίας. Αντί της καταβολής δικαιωμάτων ανά μίσχο ή ανά φυτό, ο προμηθευτής δύναται να επιλέξει να καταβάλλει δικαιώματα 5 %, τα οποία καλύπτουν την υπηρεσία της εισπράξεως των απαιτήσεων από τη VBA (σκέψη 16).

15 Με εγκύκλιο της 29ης Απριλίου 1988, η VBA κατάργησε, από 1ης Μαΐου 1988, τους περιορισμούς τους οποίους προέβλεπε μέχρι τότε στις εμπορικές συμβάσεις. Έκτοτε υφίστανται τρεις τύποι εμπορικών συμβάσεων. Όλες αυτές οι συμβάσεις προβλέπουν την είσπραξη δικαιωμάτων 3 % επί της ακαθάριστης αξίας των εμπορευμάτων που παραδίδονται στους πελάτες μέσα στις εγκαταστάσεις της VBA. Κατ' αυτήν, πρόκειται, σε μεγάλο βαθμό, για προϊόντα που δεν καλλιεργούνται επαρκώς στις Κάτω Χώρες (σκέψεις 17 και 18).

16 Οι μικροί διανομείς, που είναι συνήθως λιανοπωλητές, αποκλείονται, στην πράξη, από τις δημοπρασίες. Αυτοί όμως οι μικροί διανομείς έχουν τη δυνατότητα να προβαίνουν σε αγορές στο εμπορικό κέντρο Cultra, το οποίο είναι εγκατεστημένο

μέσα στον περίβολο της VBA και περιλαμβάνει έξι καταστήματα χονδρικού εμπορίου cash and carry, εκ των οποίων δύο πωλούν κομμένα και αποξηραμένα άνθη, δύο (μεταξύ των οποίων και η Inkoop Service Aalsmeer) φυτά εσωτερικού χώρου, ένα φυτά κήπου και ένα φυτά υδροπονικής καλλιέργειας. Αν εξαιρεθεί η επιχείρηση που πωλεί φυτά υδροπονικής καλλιέργειας, οι χονδρέμποροι αυτοί υποχρεούνται συμβατικώς να προμηθεύονται το εμπόρευμά τους μέσω της VBA (σκέψη 20).

17 Στις 19 Ιουλίου 1988, η VBA κοινοποίησε στην Επιτροπή ορισμένες τροποποιήσεις του κανονισμού δημοπρασιών της, αφορώσες ειδικότερα τα νέα δικαιώματα χρήσεως, η κοινοποίηση όμως αυτή δεν αφορούσε τις νέες εμπορικές συμβάσεις. Στις 15 Αυγούστου 1988, κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή περαιτέρω τροποποιήσεις του κανονισμού δημοπρασιών της VBA (σκέψεις 21 και 23).

18 Οι συμφωνίες Cultra κοινοποιήθηκαν επίσης στην Επιτροπή στις 15 Αυγούστου 1988 (σκέψη 24).

19 Με επιστολές της 18ης Μαΐου, της 11ης Οκτωβρίου και της 29ης Νοεμβρίου 1988, η Florimex κατέθεσε στην Επιτροπή ρητή καταγγελία κατά των δικαιωμάτων χρήσεως. Παρόμοια καταγγελία υπέβαλε και η VGB, με επιστολή της 15ης Νοεμβρίου 1988 (σκέψεις 25 και 26).

20 Με έγγραφα της 3ης Μαΐου 1989, η Florimex και η VGB εναντιώθηκαν στην πρόθεση της Επιτροπής να εκδώσει ευνοϊκή απόφαση όσον αφορά τα δικαιώματα χρήσεως και τις συμφωνίες Cultra και υπέβαλαν ρητές καταγγελίες σχετικά με τις εμπορικές συμβάσεις (σκέψη 29).

21 Στις 3 Μαΐου 1989, η Verhaar και η Inkoop Service Aalsmeer κατέθεσαν επίσης ενώπιον της Επιτροπής καταγγελία σχετικά με τις συμφωνίες Cultra και τις νέες εμπορικές συμβάσεις (σκέψη 30).

22 Στις 7 Φεβρουαρίου 1990, η VBA κοινοποίησε στην Επιτροπή τις νέες εμπορικές συμβάσεις (σκέψη 31).

23 Με επιστολή της 24ης Οκτωβρίου 1990, η Επιτροπή γνωστοποίησε στις καταγγέλλουσες την πρόθεσή της να εκδώσει ευνοϊκή για την VBA απόφαση, όσον αφορά ιδίως την επιβαλλόμενη στα μέλη της VBA υποχρέωση να πωλούν μέσω δημοπρασίας και τα δικαιώματα χρήσεως. Ανέφερε επίσης ότι ο φάκελος περί των συμφωνιών Cultra θα έκλεινε χωρίς ρητή απόφαση. Ομοίως, η Επιτροπή ανήγγειλε την πρόθεσή της να κλείσει τον φάκελο που αφορούσε τις νέες εμπορικές συμβάσεις χωρίς να εκδώσει ρητή απόφαση (σκέψη 32).

24 Οι καταγγέλλουσες εταιρίες επανέλαβαν τα επιχειρήματά τους με επιστολές της 26ης Νοεμβρίου και της 17ης Δεκεμβρίου 1990, καθώς και κατά τη διάρκεια συνομιλίας που είχαν με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής στις 27 Νοεμβρίου 1990. Οι καταγγέλλουσες ζήτησαν, ειδικότερα, από την Επιτροπή να χειριστεί τις καταγγελίες που της είχαν υποβάλει, κατά τους προβλεπόμενους τύπους (σκέψη 33).

25 Με επιστολή της 4ης Μαρτίου 1991, η Επιτροπή γνωστοποίησε στις καταγγέλλουσες, σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού 99/63/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 25ης Ιουλίου 1963, περί των ακροάσεων που προβλέπονται στο άρθρο 19, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 17 του Συμβουλίου (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 37), ότι τα συγκεντρωθέντα στοιχεία δεν της παρείχαν τη δυνατότητα να δικαιώσει τις καταγγελίες τους σχετικά με τα δικαιώματα χρήσεως τα οποία επέβαλλε η VBA (σκέψη 34).

26 Τα πραγματικά και νομικά στοιχεία τα οποία οδήγησαν την Επιτροπή σ' αυτό το συμπέρασμα εκτίθενται λεπτομερώς σε έγγραφο συνημμένο στην εν λόγω επιστολή της 4ης Μαρτίου 1991 (σκέψη 35).

27 Στο έγγραφο αυτό, η Επιτροπή κατέληγε ως εξής:

«Όπως προκύπτει από τη σύγκριση των δικαιωμάτων δημοπρασίας και των δικαιωμάτων χρήσεως, εξασφαλίζεται σε μεγάλο βαθμό ίση μεταχείριση των προμηθευτών. Ασφαλώς, ένα μέρος των δικαιωμάτων δημοπρασίας — που δεν μπορεί να προσδιοριστεί με ακρίβεια — αποτελείται από την αποζημίωση που πρέπει να καταβάλλεται εις αντάλλαγμα της παρεχομένης με τη δημοπρασία υπηρεσίας, κατά το μέτρο όμως που είναι, εν προκειμένω, δυνατή η σύγκρισή της με τα δικαιώματα χρήσεως ως προς τον συντελεστή, η υπηρεσία αυτή έχει ως αντάλλαγμα την υποχρέωση εφοδιασμού. Οι διανομείς που έχουν συνάψει εμπορικές συμβάσεις με τη VBA αναλαμβάνουν και αυτοί υποχρέωση εφοδιασμού. Κατά συνέπεια, οι περί δικαιωμάτων χρήσεως κανόνες δεν συνεπάγονται συνέπειες μη συμβιβαζόμενες με την κοινή αγορά» (σκέψη 37).

28 Με επιστολή της 17ης Απριλίου 1991, οι καταγγέλλουσες απάντησαν στην επιστολή της 4ης Μαΐου 1991, εμμένοντας στις καταγγελίες τους όσον αφορά με τα δικαιώματα χρήσεως, τις συμφωνίες Cultra και τις εμπορικές συμβάσεις. Υποστήριξαν επίσης ότι η εν λόγω επιστολή δεν έθιγε ούτε τις συμφωνίες Cultra, ούτε τις νέες εμπορικές συμβάσεις, οπότε δεν υπήρχε, ως προς αυτές, έγγραφο βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού 99/63 (σκέψη 38).

29 Με απόφαση της 2ας Ιουλίου 1992, η Επιτροπή απέρριψε οριστικά τις καταγγελίες όσον αφορά τα δικαιώματα χρήσεως (σκέψη 39).

30 Με επιστολή της 5ης Αυγούστου 1992, η Επιτροπή απευθύνθηκε στις καταγγέλλουσες ως εξής:

«Βάσει των πληροφοριών που μας δώσατε στο πλαίσιο των προσφυγών σας, καθώς και βάσει των πληροφοριών που περιήλθαν στη γνώση της Επιτροπής μέσω των

κοινοποιήσεων και χάρη σε έρευνα την οποία διενήργησε η ίδια, η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού περάτωσε, προσωρινώς τουλάχιστον, την έρευνά της στις παρούσες υποθέσεις όσον αφορά τις "στερεότυπες συμβάσεις I, II και III" και τις "συμφωνίες Cultra".

Βάσει των παρατηρήσεων που ακολουθούν, υπάρχουν ισχνές πιθανότητες να δικαιωθούν τα αιτήματά σας.

1. Οι εμπορικές συμβάσεις

Οι εμπορικές συμβάσεις στηρίζονται στην εκτίμηση της VBA ότι είναι αναγκαίο να υφίσταται, μέσα στον περίβολό της, συμπληρωματική προσφορά. Για να εξασφαλίζει αυτή τη συμπληρωματική προσφορά, η VBA συνάπτει τις συμβάσεις αυτές με εμπόρους που διατίθενται να δεσμευθούν ότι θα προσφέρουν ορισμένη ποσότητα προϊόντων.

Για τα κατονομαζόμενα στη σύμβαση προϊόντα, οι έμποροι που συνάπτουν τέτοιες εμπορικές συμβάσεις δεν υποχρεούνται να καταβάλλουν δικαιώματα χρήσεως. Πληρώνουν προμήθεια εισπράξεως 3 %. Για τα άλλα προϊόντα τα οποία προσφέρουν προς πώληση, οφείλουν να καταβάλλουν δικαιώματα χρήσεως.

Άπαξ καταβάλλουν δικαιώματα χρήσεως, όλοι οι εγκατεστημένοι μέσα στον περίβολο της VBA έμποροι δύνανται να προσφέρουν προς πώληση προϊόντα τα οποία προσφέρουν και οι δικαιούχοι εμπορικών συμβάσεων.

Μια σύγκριση μεταξύ των οικονομικών επιβαρύνσεων τις οποίες επιβάλλει η VBA στους αντισυμβαλλομένους στο πλαίσιο των εμπορικών συμβάσεων εμπόρους και

στους εμπόρους που δεν έχουν συνάψει τέτοιες συμφωνίες οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οι αντισυμβαλλόμενοι στο πλαίσιο εμπορικών συμβάσεων τυγχάνουν προνομιακής μεταχειρίσεως. Σε αντάλλαγμα, αναλαμβάνουν έναντι της VBA υποχρεώσεις όσον αφορά την προσφορά ορισμένων προϊόντων.

Επομένως, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η VBA εφαρμόζει, έναντι των εμπορικώς συναλλασσομένων, ανίσους όρους επί ισοδυνάμων παροχών, κατά την έννοια του άρθρου 85, παράγραφος 1, στοιχείο δ', της Συνθήκης ΕΟΚ. Περαιτέρω, ο φάκελος δεν περιέχει αποχρώσες αποδείξεις περί του ότι το μεταξύ κρατών μελών εμπόριο θα μπορούσε να επηρεαστεί αισθητά, ακόμη και αν υπήρχε περιορισμός του ανταγωνισμού κατά την έννοια του άρθρου 85, παράγραφος 1.

2. Οι συμφωνίες Cultra

(...)

Η VBA και οι εγκατεστημένοι στο κέντρο Cultra έμποροι συνδέονται με συμβάσεις που έχουν ως σκοπό και ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του ανταγωνισμού, και τούτο όσον αφορά τόσο τον περιορισμό των επαγγελματικών δραστηριοτήτων αυτών των εμπόρων όσο και τον περιορισμό των πηγών εφοδιασμού τους (αυτό δεν ισχύει για τον έμπορο φυτών υδροκαλλιέργειας). Ο φάκελος δεν περιέχει όμως αποχρώσες αποδείξεις περί του ότι επηρεάζεται εξ αυτού αισθητά το μεταξύ κρατών μελών εμπόριο. Η ασθενής οικονομική επίπτωση επί των οικείων αγορών το αποκλείει. Δεδομένου ότι οι πληροφορίες τις οποίες μπόρεσε να συγκεντρώσει σχετικώς η Επιτροπή καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων, δεν είναι δυνατό να σας επιτραπεί να λάβετε γνώση αυτών.

Εν όψει των σκέψεων αυτών και εξ όσων δύνανται να κριθούν ήδη, η συνέχεια της διαδικασίας θα καταλήξει κατά πάσα πιθανότητα σε ρητή απόρριψη των καταγγελιών.

Επομένως, βάσει αυτής της, προσωρινής ακόμη, εκτιμήσεως της αιτήσεώς σας, έχω την πρόθεση να μη συνεχίσω τη διαδικασία μέχρι την τυπική της περάτωση και να κλείσω την υπόθεση. Θα λάβω τα αναγκαία προς τούτο μέτρα εκτός εάν μου γνωστοποιήσετε, μέσα σε τέσσερις εβδομάδες, ότι εμμένετε στην καταγγελία σας, με σκοπό τη συνέχιση της διαδικασίας, και εκθέσετε τα επιχειρήματα που επικαλείσθε προς τούτο» (σκέψη 40).

31 Στις 21 Σεπτεμβρίου 1992, η Florimex και η VGB άσκησαν ενώπιον του Πρωτοδικείου τις προσφυγές στις υποθέσεις Τ-70/92 και Τ-71/92 κατά της από 2 Ιουλίου 1992 αποφάσεως της Επιτροπής. Στα δικόγραφα των προσφυγών αυτών είναι συνημμένη η από 5 Αυγούστου 1992 επιστολή της Επιτροπής, την οποία οι προσφεύγουσες χαρακτηρίζουν ως επιστολή βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού 99/63 (σκέψη 41).

32 Στις 22 Δεκεμβρίου 1992 ο δικηγόρος των ως άνω προσφευγουσών απάντησε, εξ ονόματος των τεσσάρων καταγγελλουσών, στην επιστολή της 5ης Αυγούστου 1992, διευκρινίζοντας ότι οι περιστάσεις τον είχαν εμποδίσει να απαντήσει νωρίτερα. Τόνισε ότι οι προσφεύγουσες ενέμεναν στις καταγγελίες τους, εξέφρασε δε την ευχή να παρατείνει η Επιτροπή την προθεσμία των τεσσάρων εβδομάδων περί της οποίας γινόταν λόγος στην εν λόγω επιστολή (σκέψη 42).

33 Στην επιστολή αυτή της 22ας Δεκεμβρίου 1992 η Επιτροπή δεν έδωσε καμμία απάντηση. Επειδή η κατάσταση της υγείας του δικηγόρου των καταγγελλουσών υπέστη σοβαρή επιδείνωση, αυτές όρισαν νέο δικηγόρο στις 3 Νοεμβρίου 1993. Ο τελευταίος, με επιστολή της 9ης Δεκεμβρίου 1993, ζήτησε από την Επιτροπή να λάβει θέση επί της από 22 Δεκεμβρίου 1992 επιστολής (σκέψη 43).

34 Με επιστολή της 20ής Δεκεμβρίου 1993, η Επιτροπή απάντησε στην από 9 Δεκεμβρίου 1993 επιστολή, υπενθυμίζοντας το περιεχόμενο του τελευταίου εδαφίου της από 5 Αυγούστου 1992 επιστολής της και διευκρινίζοντας τα εξής:

«Όταν ελήφθη η από 22 Δεκεμβρίου 1992 επιστολή, η προθεσμία τεσσάρων εβδομάδων που είχε ταχθεί στην πελάτιδά σας για να υποβάλει παρατηρήσεις επί του περιεχομένου της από 5 Αυγούστου 1992 συστημένης επιστολής είχε παρέλθει ήδη προ μηνών.

Η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Επιτροπής έλαβε αυτεπαγγέλτως υπόψη τα στοιχεία τα οποία είχαν προσκομιστεί με την από 22 Δεκεμβρίου 1992 επιστολή σας. Κατόπιν, όμως, προσωρινής εξετάσεως την οποία διενήργησε τότε, δεν έκρινε αναγκαίο να ενεργήσει βάσει του άρθρου 85, παράγραφος 1, ή του άρθρου 86 της Συνθήκης» (σκέψη 44).

35 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στις 16 Φεβρουαρίου 1994, η VGB, η Florimex, η Inkoop Service Aalsmeer και η Verhaar άσκησαν ενώπιον του Πρωτοδικείου προσφυγή κατά της επίδικης αποφάσεως (σκέψη 45).

36 Με υπόμνημα που κατέθεσε στις 4 Μαΐου 1994, η Επιτροπή προέβαλε ένσταση απαραδέκτου κατά το άρθρο 114, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου (σκέψη 47).

37 Με διάταξη του προέδρου του πρώτου τμήματος του Πρωτοδικείου της 4ης Ιουλίου 1994, επετράπη στην VBA να παρέμβει υπέρ της Επιτροπής (σκέψη 49).

38 Με διάταξη του Πρωτοδικείου (πρώτο τμήμα) της 14ης Ιουλίου 1994, αποφασίστηκε να συνεξετασθεί η ένσταση απαραδέκτου με την ουσία της διαφοράς (σκέψη 50).

Η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

39 Ως προς το παραδεκτόν, το Πρωτοδικείο διαπίστωσε, στη σκέψη 69 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η Επιτροπή στηρίχθηκε κατ' ουσίαν σε τρία κύρια επιχειρήματα, ήτοι: πρώτον, ότι η από 5 Αυγούστου 1992 επιστολή εντάσσεται στο πρώτο από τα τρία στάδια της διαδικασίας που περιγράφονται στην απόφαση του Πρωτοδικείου της 10ης Ιουλίου 1990, Τ-64/89, Automec κατά Επιτροπής (Συλλογή 1990, σ. II-367), διότι η διαδικασία εν προκειμένω ουδέποτε κατέληξε σε επιστολή βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού 99/63, ούτε, πολλώ μάλλον, σε ρητή απόρριψη των καταγγελιών· δεύτερον, ότι, επειδή οι αναιρεσείουσες δεν αντέδρασαν στην από 5 Αυγούστου 1992 επιστολή, η καταγγελία πρέπει να θεωρηθεί ότι είχε ήδη τεθεί στο αρχείο πριν παραληφθεί η από 22 Δεκεμβρίου 1992 επιστολή τους, διότι οι αναιρεσείουσες, με την αδράνειά τους, έχασαν την ιδιότητα του καταγγέλλοντος· τρίτον, ότι η από 20 Δεκεμβρίου 1993 επιστολή, επομένως, ενημέρωνε απλώς τις καταγγέλλουσες για την εξέλιξη της διαδικασίας και δεν συνιστά απόφαση περί απορρίψεως των καταγγελιών τους.

40 Κατ' αρχάς, όσον αφορά το πρώτο επιχείρημα, το Πρωτοδικείο έκρινε, στη σκέψη 70, ότι η από 5 Αυγούστου 1992 επιστολή της Επιτροπής έπρεπε να ερμηνευθεί ως επιστολή βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού 99/63.

41 Στη συνέχεια, ως προς το δεύτερο επιχείρημα της Επιτροπής ότι, κατά τον χρόνο της από 22 Δεκεμβρίου 1992 επιστολής τους, οι αναιρεσείουσες είχαν ήδη χάσει την ιδιότητα του καταγγέλλοντος, το Πρωτοδικείο δέχθηκε, στη σκέψη 75, ότι η καταγγέλλουσα η οποία δεν επισπεύδει τη διοικητική διαδικασία, ειδικότερα όταν δεν απαντά εμπροθέσμως σε επιστολή βάσει του άρθρου 6, μπορεί να θεωρηθεί, χάριν της ασφαλείας δικαίου, ότι αποδέχεται την οριστική θέση της καταγγελίας της στο αρχείο, πράγμα το οποίο ανήγγελλε η Επιτροπή με την εν λόγω επιστολή της.

42 Εν τούτοις, το Πρωτοδικείο έκρινε, στη σκέψη 76, ότι το γεγονός και μόνον της παρόδου αυτής της προθεσμίας δεν συνιστά αμάχητο τεκμήριο περί του ότι η καταγγέλλουσα συναινεί να τεθεί η καταγγελία της στο αρχείο. Ειδικότερα, το Πρωτοδικείο δέχθηκε ότι η δυνατότητα της Επιτροπής να θέτει μια καταγγελία στο αρχείο δεν συμβιβάζεται με την αρχή του σεβασμού των δικαιωμάτων του αμυνομένου, αν η υπέρβαση της ταχθείσας από την ίδια την Επιτροπή προθεσμίας μπορεί ευλόγως να εξηγηθεί από ειδικές περιστάσεις.

43 Το Πρωτοδικείο έκρινε, στη σκέψη 77, ότι, στην υπό κρίση περίπτωση, το γεγονός και μόνον ότι οι αναιρεσείουσες υπερέβησαν, κατά τη διάρκεια περιόδου διακοπών, την προθεσμία τεσσάρων εβδομάδων την οποία έτασσε η από 5 Αυγούστου 1992 επιστολή δεν αρκούσε αυτό καθαυτό για να δικαιολογήσει το συμπέρασμα ότι συνήνεσαν να τεθούν οι καταγγελίες τους στο αρχείο. Ειδικότερα, επισήμανε ότι επί μία τριετία και πλέον είχαν εμμείνει στις καταγγελίες τους και είχαν ζητήσει επανειλημμένα από την Επιτροπή να λάβει ρητή απόφαση.

44 Το Πρωτοδικείο δέχθηκε, στη σκέψη 78, ότι το συμπέρασμα αυτό επιρρωννύεται από το γεγονός ότι, στις 21 Σεπτεμβρίου 1992, η Florimex και η VGB άσκησαν ενώπιον του Πρωτοδικείου τις προσφυγές T-70/92 και T-71/92, με τις οποίες καταμαρτυρούσαν στην Επιτροπή ότι, με την απόφαση της 2ας Ιουλίου 1992 σχετικά με τα δικαιώματα χρήσεως, δεν έθιξε τις καταγγελίες τους σχετικά με τις εμπορικές συμβάσεις και τις συμφωνίες Cultra και εδήλωναν ότι ενέμεναν στις εν λόγω καταγγελίες τους.

45 Περαιτέρω, στη σκέψη 79, το Πρωτοδικείο δέχθηκε ότι το περιεχόμενο της από 22 Δεκεμβρίου 1992 επιστολής, την οποία τελικά απέστειλαν οι αναιρεσείουσες, έδειχνε ότι αυτές ουδέποτε εγκατέλειψαν την πρόθεση να εμμείνουν στις καταγγελίες τους, εφόσον ζητούσαν να παραταθεί η προθεσμία απαντήσεως και να εκδώσει η Επιτροπή ρητή απόφαση.

46 Το Πρωτοδικείο δέχθηκε ότι δεν μπορούσε να αποκλειστεί το ενδεχόμενο η καθυστέρηση με την οποία ο δικηγόρος των αναιρεσειουσών απάντησε στην από 5 Αυγούστου 1992 επιστολή αυτή να οφειλόταν στη σοβαρή ασθένεια από την οποία έπασχε τότε.

47 Υπ' αυτές τις περιστάσεις, το Πρωτοδικείο έκρινε, στη σκέψη 81, ότι αβασίμως η Επιτροπή είχε κρίνει, βάσει και μόνον της υπερβάσεως της προθεσμίας την οποία έτασσε με την από 5 Αυγούστου 1992 επιστολή και χωρίς να έλθει σχετικώς σε επαφή με τις αναιρεσείουσες, ότι οι καταγγελίες τους έπρεπε να θεωρηθούν ως τεθείσες στο αρχείο πριν από τις 22 Δεκεμβρίου 1992.

48 Τέλος, όσον αφορά το τρίτο επιχείρημα της Επιτροπής, το Πρωτοδικείο έκρινε, στη σκέψη 85, ότι, υπό τις ειδικές περιστάσεις της παρούσας υποθέσεως, η από 20 Δεκεμβρίου 1993 επιστολή, εκτιμώμενη στο πλαίσιο της αλληλουχίας στην οποία εντασσόταν, πρέπει να θεωρηθεί ως οριστική απόρριψη των καταγγελιών επί της ουσίας. Επομένως, έκρινε την προσφυγή παραδεκτή.

49 Όσον αφορά τις εμπορικές συμβάσεις, το Πρωτοδικείο, πρώτον, εξέτασε το επιχείρημα ότι η VBA δεν εφάρμοζε έναντι των αντισυμβαλλομένων της ανίσους όρους επί ισοδυνάμων παροχών, κατά την έννοια του άρθρου 85, παράγραφος 1, στοιχείο δ', της Συνθήκης. Στη σκέψη 116, υπέμνησε ότι, με την από 5 Αυγούστου 1992 επιστολή της, η Επιτροπή, αφού συνέκρινε τις οικονομικές επιβαρύνσεις που επέβαλλε η VBA στους συνδεομένους με εμπορικές συμβάσεις εμπόρους και στους εμπόρους που δεν είχαν συνάψει τέτοιες συμφωνίες, κατέληγε στο συμπέρασμα ότι οι πρώτοι ετύγχαναν προνομιακής μεταχειρίσεως. Το Πρωτοδικείο έκρινε ότι το συμπέρασμα αυτό δεν αναιρούσαν οι προβληθέντες από την παρεμβαίνουσα υπολογισμούς, που αφορούσαν τον καθορισμό του μισθώματος για ορισμένους από τους συνδεόμενους με τις εμπορικές συμβάσεις που ήσαν και μισθωτές της VBA, εφόσον τα δικαιώματα χρήσεως δεν επιβάλλονταν στους μισθωτές της VBA.

50 Παραπέμποντας στην εκδοθείσα την ίδια ημερομηνία απόφασή του στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-70/92 και T-71/92, Florimex και VGB κατά Επιτροπής (Συλλογή 1997, σ. II-693, σκέψεις 192 και 193), το Πρωτοδικείο υπέμνησε, στη σκέψη 118, ότι, σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς της Επιτροπής, δεν είχε αποδειχθεί ότι οι εμπορικώς αντισυμβαλλόμενοι ανεδέχοντο έναντι της VBA υποχρεώσεις δυνάμενες να δικαιολογήσουν τη διαφορά συντελεστή μεταξύ του καθεστώτος του 3 %, που ίσχυε υπέρ ορισμένων τρίτων προμηθευτών, και του συντελεστή των δικαιωμάτων χρήσεως.

51 Εξ αυτών το Πρωτοδικείο συνήγαγε ότι η από 5 Αυγούστου 1992 επιστολή έπασχε πλάνη περί τα πράγματα ή πλάνη εκτιμήσεως, καθόσον διαπίστωνε ότι η διαφορά συντελεστή μεταξύ των δικαιωμάτων χρήσεως και των ισχυόντων στις εμπορικές συμβάσεις δικαιωμάτων του 3 % εδικαιολογείτο από την ύπαρξη τέτοιων υποχρεώσεων.

52 Δεύτερον, όσον αφορά το επιχείρημα της Επιτροπής ότι ο φάκελος δεν περιείχε αποχρώσες αποδείξεις περί του ότι το μεταξύ κρατών μελών εμπόριο θα μπορούσε να επηρεαστεί αισθητά, το Πρωτοδικείο υπενθύμισε κατ' αρχάς, στη σκέψη 120, ότι, με την απόφαση του 1988, η Επιτροπή έκρινε ότι οι τότε ισχύουσες παλαιές εμπορικές συμβάσεις αποτελούσαν αναπόσπαστο τμήμα του κανονισμού της VBA και ότι το σύνολο αυτό ήταν ικανό να επηρεάσει το μεταξύ κρατών μελών εμπόριο.

53 Στη συνέχεια, στη σκέψη 123, το Πρωτοδικείο δέχθηκε ότι, αντί αποκλειστικής υποχρεώσεως αγοράς, η VBA είχε εφαρμόσει στις νέες εμπορικές της συμβάσεις την αρχή ότι ο απευθείας εφοδιασμός των εγκατεστημένων μέσα στον περίβολό της διανομέων επιβαρυνόταν, κατά γενικό κανόνα, με δικαιώματα που εισέπραττε η ίδια, και συγκεκριμένα είτε με τα δικαιώματα χρήσεως είτε με τα δικαιώματα του 3 %, τα οποία προέβλεπαν οι εμπορικές συμβάσεις.

54 Υπ' αυτές τις περιστάσεις, το Πρωτοδικείο δέχθηκε, στις σκέψεις 124 και 125, ότι τα αποτελέσματα των εμπορικών συμβάσεων μπορούσαν να εκτιμηθούν μόνο στο πλαίσιο της όλης ρυθμίσεως της VBA.

55 Τέλος, εφόσον είναι αναμφισβήτητο ότι ο κανονισμός δημοπρασιών της VBA στο σύνολό του ήταν ικανός να επηρεάσει το μεταξύ κρατών μελών εμπόριο, το Πρωτοδικείο έκρινε, στη σκέψη 126, ότι ήταν αδιάφορο αν οι εμπορικές συμβάσεις, εξεταζόμενες μεμονωμένα, επηρεάζουν ή όχι σε επαρκή βαθμό το μεταξύ κρατών μελών εμπόριο.

56 Συνεπώς, το Πρωτοδικείο ακύρωσε την επίδικη απόφαση, καθόσον με αυτή απερρίπτοντο οι καταγγελίες των αναιρεσειουσών σχετικά με τις εμπορικές συμβάσεις.

57 Επί των συμφωνιών Cultra, το Πρωτοδικείο εκαλείτο να αποφανθεί μόνον επί της νομιμότητας της διαπιστώσεως της Επιτροπής ότι η ασθενής οικονομική επίπτωση επί των αγορών κομμένων και αποξηραμένων ανθέων, καθώς και φυτών κήπου και εσωτερικού χώρου, απέκλειε τη δυνατότητα να έχουν οι συμφωνίες Cultra αισθητή επίδραση επί του μεταξύ κρατών μελών εμπορίου, οπότε δεν είχε εφαρμογή το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης.

58 Συναφώς, το Πρωτοδικείο επισήμανε κατ' αρχάς, στη σκέψη 134, ότι οι συμφωνίες Cultra δεν αφορούσαν τις εξαγωγές αλλά την υπό χονδρεμπόρων μεταπώληση προϊόντων ολλανδικής καταγωγής σε λιανοπωλητές, οι περισσότεροι από τους οποίους ήσαν οι ίδιοι εγκατεστημένοι στις Κάτω Χώρες.

59 Στη σκέψη 135, το Πρωτοδικείο δέχθηκε ότι, και αν ακόμη υποτεθεί ότι, όπως ισχυρίζονταν οι αναιρεσείουσες, οι πωλήσεις σε Γερμανούς λιανοπωλητές αντιπροσώπευαν ένα ποσοστό επί των πωλήσεων Cultra, το γεγονός αυτό δεν αρκούσε για να στοιχειοθετήσει την ύπαρξη αισθητής επιδράσεως στο μεταξύ κρατών μελών εμπόριο, εφόσον οι αναιρεσείουσες δεν είχαν προσκομίσει κανένα συγκεκριμένο στοιχείο που να αποδεικνύει τον όγκο των εν λόγω πωλήσεων, ούτε από άποψη μεριδίου αγοράς, ούτε από άποψη κύκλου εργασιών.

60 Στη συνέχεια, όσον αφορά το βασικό επιχείρημα των αναιρεσειουσών, ότι η επίδραση των συμφωνιών Cultra μπορούσε να εκτιμηθεί μόνο στο πλαίσιο της όλης ρυθμίσεως της VBA, και συνεκτιμώντας το γεγονός ότι οι συμφωνίες αυτές αντιπροσώπευαν, σε συνδυασμό προς τα δικαιώματα χρήσεως και τις εμπορικές συμβάσεις, σοβαρό φραγμό στη διείσδυση εξαγωγών προελεύσεως άλλων κρατών μελών στην ολλανδική αγορά, το Πρωτοδικείο διαπίστωσε, στη σκέψη 143, ότι οι συμφωνίες Cultra δεν αποτελούσαν ουσιώδες τμήμα της ισχύουσας ρυθμίσεως της VBA περί των δημοπρασιών ή περί του απευθείας εφοδιασμού των εγκατεστημένων

μέσα στον περίβολό της διανομέων, ιδίως εν όψει της εξαγωγής των οικείων προϊόντων, αλλά ανήκαν μάλλον σε μια συμπληρωματική και χωριστή δραστηριότητα, ήτοι τη μεταπώληση των προϊόντων της VBA στους λιανοπωλητές με τη μέθοδο cash and carry. Το Πρωτοδικείο συνήγαγε εξ αυτού ότι οι εν λόγω συμφωνίες δεν συνδέονταν ευθέως με τις άλλες πτυχές του κανονισμού δημοπρασιών της VBA που, στο σύνολό τους, ήσαν ικανές να επηρεάσουν το μεταξύ κρατών μελών εμπόριο.

61 Τέλος, όσον αφορά την πιθανότητα οι συμφωνίες Cultra, εκτιμώμενες μεμονωμένα, να επηρεάζουν το μεταξύ κρατών μελών εμπόριο δυσχεραίνοντας αισθητά τη διείσδυση ανταγωνιστών από άλλα κράτη μέλη στην ολλανδική εθνική αγορά, το Πρωτοδικείο έκρινε, στη σκέψη 144, ότι οι αναιρεσείουσες δεν προσκόμισαν επαρκή συγκεκριμένα στοιχεία για να μπορέσει να διαπιστώσει ότι οι εν λόγω συμφωνίες μπορούσαν να ασκήσουν σημαντική επίδραση σχετικώς.

62 Ως εκ τούτου, το Πρωτοδικείο απέρριψε τους λόγους ακυρώσεως και τα επιχειρήματα των αναιρεσειουσών που αφορούσαν τις συμφωνίες Cultra.

Επί του αιτήματος καταθέσεως γραπτών παρατηρήσεων κατόπιν των προτάσεων του γενικού εισαγγελέα

63 Με επιστολή της 2ας Δεκεμβρίου 1999, την οποία απηύθυνε στη γραμματεία του Δικαστηρίου, η VBA ζήτησε να της επιτραπεί να καταθέσει γραπτές παρατηρήσεις κατόπιν των προτάσεων τις οποίες ανέπτυξε στις 8 Ιουλίου ο γενικός εισαγγελέας και τις οποίες είχε λάβει μόλις λίγες ημέρες πριν. Επικαλείται συναφώς τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων σχετικά με το περιεχόμενο του άρθρου 6, παράγραφος 1, της Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, και συγκεκριμένα την απόφαση της 20ής Φεβρουαρίου 1996, στην υπόθεση Vermeulen κατά Βελγίου, *Recueil des arrêts et décisions* 1996 I, σ. 224.

64 Για τους λόγους που εξέθεσε το Δικαστήριο στη διάταξη της 4ης Φεβρουαρίου 2000, C-17/98, Emesa Sugar (μη δημοσιευθείσα ακόμη στη Συλλογή), δεν υπάρχει λόγος να γίνει δεκτό το αίτημα αυτό.

Επί της κύριας αναιρέσεως

65 Προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως η VBA προβάλλει πέντε λόγους.

Επί του πρώτου λόγου

66 Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως η VBA ισχυρίζεται ότι κακώς το Πρωτοδικείο έκρινε παραδεκτή την προσφυγή. Ειδικότερα, το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι η αρχή του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας απαγορεύει τη θέση καταγγελιών στο αρχείο, όταν οι καταγγέλλοντες δεν απαντούν σε επιστολή βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού 99/63 εντός της ταχθείσας προς τούτο προθεσμίας, εφόσον ειδικές περιστάσεις δικαιολογούν την άπρακτη πάροδο της ως άνω προθεσμίας.

67 Συναφώς, η VBA θεωρεί ότι οι προθεσμίες τάσσονται προς το συμφέρον της χρηστής διοικήσεως και της ασφαλείας δικαίου, ιδίως έναντι της επιχειρήσεως κατά της οποίας στρέφεται η καταγγελία. Άλλωστε, δεν συντρέχουν εν προκειμένω ειδικές περιστάσεις δικαιολογούσες την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας.

68 Πρώτον, το ότι η προθεσμία συνέπεσε με περίοδο διακοπών δεν μπορεί, κατά τη VBA, να συνιστά τέτοια περίσταση, δεδομένου ότι εναπέκειτο στις καταγγέλλουσες να υποβάλουν στην Επιτροπή αίτημα παρατάσεως της προθεσμίας. Δεύτερον, ούτε

το γεγονός ότι οι καταγγέλλουσες ενέμειναν στις καταγγελίες τους επί σειρά ετών αποτελεί ειδική περίσταση. Από το ότι η Florimex και η VGB άσκησαν τις προσφυγές στις υποθέσεις T-70/92 και T-71/92 θα μπορούσε εξ ίσου εύλογα να συναχθεί ότι αυτές θέλησαν να επικεντρώσουν τις ενέργειές τους σ' εκείνη την πτυχή της υποθέσεως και ότι, κατά τα λοιπά, εγκατέλειπαν τις περαιτέρω ενέργειες στη βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού 99/63 επιστολή. Τρίτον, η VBA διατείνεται ότι ο δικηγόρος των καταγγελλουσών ασχολήθηκε εντατικά με την υπόθεση, ακόμα και κατά τη διάρκεια της περιόδου που ακολούθησε την αποστολή της ως άνω επιστολής, παρά τα προβλήματα υγείας του.

69 Υπ' αυτές τις περιστάσεις, η VBA θεωρεί ότι το συμπέρασμα του Πρωτοδικείου ότι δεν μπορούσε να αποκλείσει το ενδεχόμενο η έλλειψη απαντήσεως εντός της ταχθείσας από την Επιτροπή προθεσμίας να είχε σχέση με τη σοβαρή ασθένεια από την οποία έπασχε ο ως άνω δικηγόρος τη περίοδο εκείνη είναι καθαρά υποθετικό και δεν στηρίζεται σε κανένα στοιχείο του φακέλου.

70 Κατ' αρχάς, επισημαίνεται ότι η VBA δεν αμφισβήτησε τη διαπίστωση του Πρωτοδικείου ότι η από 5 Αυγούστου 1992 επιστολή της Επιτροπής έπρεπε να θεωρηθεί ως επιστολή βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού 99/63.

71 Στη συνέχεια, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, κρίνοντας ότι ειδικές περιστάσεις μπορούν να απαγορεύουν στην Επιτροπή να θέτει καταγγελίες στο αρχείο όταν ο καταγγέλλων δεν έχει απαντήσει σε επιστολή βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού 99/63 εντός της προθεσμίας που του τάσσει προς τούτο η Επιτροπή, το Πρωτοδικείο στάθμισε ορθά, τις επιταγές αφενός μεν της χρηστής διοικήσεως και της ασφάλειας δικαίου, αφετέρου δε της διασφαλίσεως των διαδικαστικών εγγυήσεων που ισχύουν υπέρ των καταγγελλόντων.

72 Τέλος, γίνεται δεκτό ότι ορθά έκρινε το Πρωτοδικείο ότι περιστατικά όπως τα της υπό κρίση υποθέσεως αποτελούσαν ειδικές περιστάσεις δικαιολογούσες την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας την οποία έτασσε η βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού 99/63 επιστολή.

73 Εξ αυτών προκύπτει ότι το Πρωτοδικείο δικαίως θεώρησε ότι, υπό τις ειδικές περιστάσεις της παρούσας υποθέσεως, η από 20 Δεκεμβρίου 1993 επιστολή, εκτιμώμενη στην αλληλουχία στην οποία εντάσσεται, έπρεπε να θεωρηθεί ως οριστική απόρριψη των καταγγελιών επί της ουσίας.

74 Συνεπώς, ο πρώτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί των λοιπών λόγων

75 Με τους λοιπούς λόγους αναιρέσεως, η VBA βάλλει κατά της διαπιστώσεως του Πρωτοδικείου ότι η βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού 99/63 επιστολή έπασχε πλάνη περί τα πράγματα ή πλάνη εκτιμήσεως, καθόσον ανέφερε ότι τη διαφορά συντελεστή μεταξύ των δικαιωμάτων χρήσεως και των δικαιωμάτων του 3 %, με τα οποία επιβαρύνονταν οι εμπορικές συμβάσεις, δικαιολογούσαν οι υποχρεώσεις τις οποίες αναλάμβαναν έναντι της VBA οι εμπορικώς συμβαλλόμενοι με αυτήν.

76 Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, η VBA διατείνεται ότι η ενδεχόμενη διαφορά συντελεστών δεν προκύπτει από συμφωνία συναφθείσα μεταξύ δύο ή περισσοτέρων επιχειρήσεων. Ισχυρίζεται ότι μονομερώς αποφάσισε να συνάπτει εμπορικές συμβάσεις με επιβάρυνση 3 % και να επιβάλλει δικαιώματα χρήσεως στον απευθείας εφοδιασμό.

77 Συναφώς, αρκεί η διαπίστωση ότι το Πρωτοδικείο περιορίστηκε στο να εξετάσει τα δύο επιχειρήματα στα οποία η Επιτροπή είχε στηρίξει την απόρριψη των καταγγελιών κατά των εμπορικών συμβάσεων, ήτοι, πρώτον, ότι η VBA δεν εφάρμοζε, έναντι των αντισυμβαλλομένων της, ανίσους όρους επί ισοδυνάμων παροχών, κατά την

έννοια του άρθρου 85, παράγραφος 1, στοιχείο δ', της Συνθήκης, και, δεύτερον, ότι δεν υπήρχαν αποχρώσες αποδείξεις περί σημαντικού επηρεασμού του μεταξύ κρατών μελών εμπορίου. Αντιθέτως, το Πρωτοδικείο δεν κλήθηκε να αποφανθεί επί του αν υφίστατο ή όχι συμφωνία μεταξύ επιχειρήσεων.

78 Υπενθυμίζεται, όμως, ότι η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να εκθέτει επακριβώς τα βαλλόμενα στοιχεία της αποφάσεως ή της διατάξεως της οποίας ζητείται η αναίρεση, καθώς και τα νομικά επιχειρήματα επί των οποίων στηρίζεται η αίτηση αυτή (βλ., ιδίως, διάταξη της 9ης Ιουλίου 1998, C-317/97 P, Smanor κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. I-4269, σκέψη 20).

79 Αν επιτρεπόταν στον διάδικο να προβάλει για πρώτη φορά ενώπιον του Δικαστηρίου ισχυρισμό που δεν είχε προβάλει ενώπιον του Πρωτοδικείου, τούτο θα σήμαινε ότι ο διάδικος αυτός θα είχε τη δυνατότητα να υποβάλει στην κρίση του Δικαστηρίου — του οποίου η αρμοδιότητα επί των αιτήσεων αναιρέσεως είναι περιορισμένη — διαφορά με ευρύτερο περιεχόμενο απ' ό,τι η διαφορά που εκδίκασε το Πρωτοδικείο. Στο πλαίσιο της αναιρετικής διαδικασίας, η αρμοδιότητα του Δικαστηρίου περιορίζεται, συνεπώς, στον έλεγχο της νομικής λύσεως που δόθηκε εν όψει των ισχυρισμών που προβλήθηκαν και εξετάστηκαν ενώπιον του Πρωτοδικείου (βλ., ιδίως, διάταξη της 17ης Ιουλίου 1998, C-422/97 P, Sateba κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. I-4913, σκέψη 30).

80 Επομένως, ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος.

81 Με τον τρίτο λόγο αναιρέσεως, η VBA υποστηρίζει ότι δεν υφίσταται δυσμενής διάκριση μεταξύ των εμπορικώς αντισυμβαλλομένων της και των προμηθευτών που προμηθεύουν απευθείας, καθόσον η κατάστασή τους είναι διαφορετική. Οι εμπορικώς αντισυμβαλλόμενοί της επιβαρύνονται με υψηλότερα μισθωτικά βάρη, απαλλάσσονται όμως από την υποχρέωση αγοράς, λόγος για τον οποίο οφείλουν να καταβάλλουν αυξημένο μίσθωμα στην VBA, και υποχρεούνται να εξασφαλίζουν ορισμένη ειδική πρόσθετη προσφορά.

82 Με τον τέταρτο λόγο αναιρέσεως, η VBA διατείνεται ότι το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι υποχρέωση καταβολής δικαιωμάτων χρήσεως δεν επιβαλλόταν στους μισθωτές της VBA.

83 Έτσι, το Πρωτοδικείο δεν προέβη σε σύγκριση μεταξύ του μισθώματος που όφειλαν να καταβάλλουν οι μισθωτές εμπορικού χώρου, οι οποίοι έχουν συνάψει με τη VBA εμπορική σύμβαση, και του μισθώματος το οποίο καταβάλλουν οι λοιποί μισθωτές. Σε αντίθεση με όσα προκύπτουν από την απόφαση του Πρωτοδικείου, δικαιώματα χρήσεως επιβαρύνει και τους εγκατεστημένους στον περίβολο της VBA εμπόρους, όταν διακινούν προϊόντα μη προερχόμενα από την VBA και τα παραδίδουν στη συνέχεια σε άλλους εμπόρους, επίσης εγκατεστημένους στον ίδιο χώρο.

84 Με τον πέμπτο λόγο αναιρέσεως, η VBA προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι προέβη σε προδήλως εσφαλμένη διαπίστωση, δεχόμενο ότι δεν είχε αποδειχθεί ότι οι εμπορικώς αντισυμβαλλόμενοι αναδέχοντο έναντι της VBA υποχρεώσεις δικαιολογούσες τη διαφορά συντελεστή μεταξύ του καθεστώτος του 3 %, το οποίο ίσχυε για ορισμένους τρίτους προμηθευτές, και των δικαιωμάτων χρήσεως. Εξ άλλου, καθόσον το Πρωτοδικείο διαπίστωσε, στη σκέψη 119 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού 99/63 επιστολή έπασχε πλάνη περί τα πράγματα ή πλάνη εκτιμήσεως, το συμπέρασμά του αντιφάσκει προς εκείνο στο οποίο κατέληξε στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-70/92 και T-71/92, στις οποίες δέχθηκε ότι η αιτιολογία της επίδικης αποφάσεως δεν στοιχειοθετούσε επαρκώς κατά νόμον την ύπαρξη τέτοιων υποχρεώσεων.

85 Αναφερόμενη στο κείμενο των διαφόρων εμπορικών συμβάσεων, που προσκομίστηκαν στην πρωτόδικη διαδικασία, η VBA διατείνεται ότι εκμισθώνει εμπορικούς χώρους μόνο σε αγοραστές που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την ίδια, και όχι σε ανθοπώλες οι οποίοι επιθυμούν να εγκατασταθούν στον περίβολό της για άλλους λόγους και όχι για την αγορά προϊόντων προερχομένων από την VBA. Οι εμπορικώς αντισυμβαλλόμενοι κατέχουν ειδική θέση, δεδομένου ότι σκοπός τους είναι η εξασφάλιση πρόσθετης προσφοράς. Δεδομένου ότι η δραστηριότητά τους αφορά προϊόντα που δεν πωλούνται εντός των εγκαταστάσεων της VBA, απαλλάσσονται

από την υποχρέωση αγοράς προϊόντων από την τελευταία. Έναντι, όμως, αυτής της απαλλαγής, καταβάλλουν προσαυξημένο ενοίκιο.

86 Η VBA ισχυρίζεται ότι οι εμπορικές συμβάσεις συνάπτονται για ειδικώς καθοριζόμενα προϊόντα. Η απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής δικαιωμάτων χρήσεως ισχύει μόνο γι' αυτά τα προϊόντα, τα οποία επιβαρύνονται με δικαιώματα ύψους 3 %. Κατ' αυτήν, αν ο εμπορικώς αντισυμβαλλόμενος δεν εξασφαλίζει την πρόσθετη προσφορά του προσδιοριζόμενου στη σύμβαση προϊόντος, η VBA θέτει τέρμα σ' αυτήν, δεδομένου ότι οι εμπορικές συμβάσεις είναι πάντοτε ετήσιας διάρκειας.

87 Υπ' αυτές τις συνθήκες, η VBA φρονεί ότι το Πρωτοδικείο, δεχόμενο ότι υφίστατο αδικαιολόγητο πλεονέκτημα υπέρ των εμπορικώς αντισυμβαλλομένων με αυτήν, υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο.

88 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση αντιφάσκει προς την προαναφερθείσα απόφαση Florimex και VGB κατά Επιτροπής, καθόσον με αυτήν το Πρωτοδικείο έκρινε — εσφαλμένα κατά την Επιτροπή — ότι τα δικαιώματα χρήσεως, εξεταζόμενα μεμονωμένα, ήσαν αντίθετα προς το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης, ενώ, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση το Πρωτοδικείο δέχθηκε ότι τα δικαιώματα χρήσεως αποτελούσαν αναπόσπαστο μέρος της όλης περί εφοδιασμού ρυθμίσεως της VBA.

89 Αντιθέτως, η Επιτροπή διατείνεται ότι οι εμπορικές συμβάσεις μπορούν να διαχωριστούν από τον κανονισμό της VBA, καθόσον συνάπτονται με ορισμένους εμπόρους και περιλαμβάνουν ειδικούς όρους.

90 Με τους ως άνω λόγους αναιρέσεως, που πρέπει να συνεξεταστούν, η VBA αμφισβητεί τα συμπεράσματα του Πρωτοδικείου αφενός μεν ότι οι εμπορικές

συμβάσεις δεν προβλέπουν ειδικές υποχρεώσεις παραδόσεως εμπορευμάτων, αφετέρου δε ότι οι μισθωτές της δεν επιβαρύνονται με δικαιώματα χρήσεως. Τα ως άνω συμπεράσματα αφορούν τα πραγματικά περιστατικά της διαφοράς.

91 Όμως, από το άρθρο 168 Α της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 225 ΕΚ) και το άρθρο 51 του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η αίτηση αναιρέσεως μπορεί να στηρίζεται μόνο σε λόγους που αφορούν την παράβαση νομικών κανόνων, αποκλειομένης οποιασδήποτε εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών (βλ., ιδίως, απόφαση της 28ης Μαΐου 1998, C-8/95 P, New Holland Ford κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. I-3175, σκέψη 25).

92 Πράγματι, το Πρωτοδικείο είναι το μόνο αρμόδιο, αφενός, για την εξακρίβωση των πραγματικών περιστατικών, εκτός αν η ανακρίβεια του περιεχομένου των διαπιστώσεών του προκύπτει από τα στοιχεία της δικογραφίας που του υποβλήθηκαν, και, αφετέρου, για την εκτίμηση αυτών των πραγματικών περιστατικών (προαναφερθείσα απόφαση New Holland Ford κατά Επιτροπής, σκέψη 25). Απαιτείται περαιτέρω η ανακρίβεια αυτή να προκύπτει κατά τρόπο πρόδηλο από τα στοιχεία της δικογραφίας χωρίς να χρειάζεται νέα εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών (προαναφερθείσα απόφαση New Holland Ford κατά Επιτροπής, σκέψη 72).

93 Εν προκειμένω, από τα επιχειρήματα που προβάλλει η VBA δεν προκύπτει, σχετικώς, η ύπαρξη πρόδηλης πλάνης περί τη διαπίστωση των πραγματικών περιστατικών του Πρωτοδικείου.

94 Όσον αφορά την προβαλλόμενη αντίφαση μεταξύ της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και της προαναφερθείσας αποφάσεως Florimex και VGB κατά Επιτροπής — με την οποία οι αναιρεσείουσες ισχυρίζονται ότι το Πρωτοδικείο χαρακτήρισε ως ανεπαρκή αιτιολογία εκείνο το οποίο, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, έκρινε ως πλάνη περί τα πράγματα ή πλάνη εκτιμήσεως — το Δικαστήριο παραπέμπει στην δημοσιευόμενη σήμερα απόφαση C-265/97 P, VBA κατά Florimex κ.λπ. (σκέψεις 140 έως 143), από την οποία προκύπτει αφενός μεν ότι το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο δεχόμενο ότι η επίδικη απόφαση της Επιτροπής δεν περιελάμβανε επαρκή αιτιολογία επ' αυτού, αφετέρου δε ότι η εν λόγω απόφαση της Επιτροπής έπασχε σχετικώς πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως. Επομένως, δικαίως το

Πρωτοδικείο έκρινε, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, ότι η Επιτροπή είχε υποπέσει σε πλάνη εκτιμήσεως επί του ζητήματος αυτού.

95 Όσον αφορά το επιχείρημα της Επιτροπής ότι υφίσταται αντίφαση μεταξύ αφενός μεν του περιλαμβανομένου στη σκέψη 125 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως συμπεράσματος ότι τα δικαιώματα χρήσεως αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του κανονισμού δημοπρασιών της VBA, αφετέρου δε της φερόμενης ως μεμονωμένης εξετάσεως των δικαιωμάτων χρήσεως στην προαναφερθείσα απόφαση Florimex και VGB κατά Επιτροπής, αρκεί η διαπίστωση ότι, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Πρωτοδικείο εκαλείτο να εξετάσει μόνον αν τα αποτελέσματα των εμπορικών συμβάσεων έπρεπε να εκτιμηθούν στο πλαίσιο του όλου κανονισμού περί εφοδιασμού εντός των εγκαταστάσεων της VBA. Απαντώντας καταφατικά στο ερώτημα αυτό, το Πρωτοδικείο δεν υπέπεσε σε νομική πλάνη και δεν προέκρινε το ζήτημα αν αυτά καθαυτά τα δικαιώματα χρήσεως μπορούσαν να αντιβαίνουν προς το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης.

96 Συνεπώς, ο τρίτος, ο τέταρτος και ο πέμπτος λόγος αναιρέσεως είναι απορριπτέοι.

97 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί της αιτήσεως ανταναιρέσεως

98 Όσον αφορά την απόρριψη της προσφυγής καθόσον αφορούσε τις συμφωνίες Cultra, οι VGB, Florimex, Inkoop Service Aalsmeer και Verhaar άσκησαν ανταναίρεση

κατά της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ισχυριζόμενες ότι, σε αντίθεση με όσα έκρινε το Πρωτοδικείο, οι συμφωνίες αυτές ευνοούν σαφώς την πώληση προϊόντων της VBA, τα οποία είναι ολλανδικής παραγωγής. Επομένως, οι συμφωνίες αυτές ασκούν δυνητική επίδραση στις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών. Επί πλέον, οι μετέχοντες στις συμφωνίες Cultra προέβαιναν σε εξαγωγές μεγάλης κλίμακας. Δεν αληθεύει ότι μόνον οι μικροί λιανοπωλητές απευθύνονται σε πωλητές που έχουν συνάψει τέτοιες συμφωνίες. Δεδομένου ότι το Πρωτοδικείο δεν έλαβε υπόψη το στοιχείο αυτό, υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο.

99 Συναφώς, αρκεί η διαπίστωση ότι, με τα επιχειρήματα αυτά, οι ανταναιρεσείουσες επιχειρούν να αμφισβητήσουν τις διαπιστώσεις πραγματικών περιστατικών στις οποίες κατέληξε το Πρωτοδικείο στις σκέψεις 134 έως 139, καθώς και στις σκέψεις 144 και 145 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Όπως μόλις προελέχθη στις σκέψεις 90 έως 92 της παρούσας αποφάσεως, τέτοιες διαπιστώσεις δεν μπορούν λυσιτελώς να αμφισβητούνται στο πλαίσιο αναιρετικής διαδικασίας.

100 Επομένως, η αίτηση ανταναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

101 Κατά το άρθρο 122, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας, όταν η αίτηση αναιρέσεως δεν είναι βάσιμη ή όταν είναι βάσιμη και το Δικαστήριο κρίνει το ίδιο οριστικά τη διαφορά, αποφαίνεται επί των δικαστικών εξόδων. Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του ιδίου κανονισμού, το οποίο εφαρμόζεται επί της διαδικασίας

αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 118, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα. Δεδομένου ότι οι εταιρίες VGB, Florimex, Inkoop Service Aalsmeer και Verhaar ζήτησαν την καταδίκη της VBA και η τελευταία ηττήθηκε, η εταιρία αυτή πρέπει να καταδικαστεί στα δικά της έξοδα, καθώς και σ' εκείνα της ενώσεως και των προαναφερθεισών εταιριών τα οποία αφορούν την αίτηση αναιρέσεως. Αντιθέτως, δεδομένου ότι οι τελευταίες ηττήθηκαν όσον αφορά την αίτηση ανταναιρέσεως, πρέπει να καταδικαστούν στα δικά τους έξοδα και σ' εκείνα της VBA σχετικά με την αίτηση ανταναιρέσεως. Η Επιτροπή, η οποία ηττήθηκε όσον αφορά το ουσιώδες μέρος των ισχυρισμών της, θα φέρει τα δικά της δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) **Απορρίπτει την κύρια αίτηση αναιρέσεως και την αίτηση ανταναιρέσεως.**

2) **Η Coöperatieve Vereniging De Verenigde Bloemenveilingen Aalsmeer (VBA) φέρει τα δικαστικά της έξοδα, καθώς και τα σχετικά με την αίτηση αναιρέσεως έξοδα**

των Vereniging van Groothandelaren in Bloemkwekerijproducten (VGB), Florimex BV, Inkoop Service Aalsmeer BV και M. Verhaar BV.

3) Οι εταιρίες Vereniging van Groothandelaren in Bloemkwekerijproducten (VGB), Florimex BV, Inkoop Service Aalsmeer BV και M. Verhaar BV φέρουν τα δικά τους δικαστικά έξοδα, καθώς και τα σχετικά με την αίτηση ανταναιρέσεως έξοδα της Coöperatieve Vereniging De Verenigde Bloemenveilingen Aalsmeer (VBA).

4) **Η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων φέρει τα δικά της δικαστικά έξοδα.**

Moitinho de Almeida Sevón Puissochet

Jann Wathelet

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 30 Μαρτίου 2000.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του πέμπτου τμήματος

D. A. O. Edward